

Başyazarımızdan ilk mektup Lizbonda bir gün

Portekiz, harbin yarattığı fırsatlardan istifade etmeği pek iyi bilmiş bir yere benziyor

Yazan: Ahmet Emin YALMAN

Diğer gazeteci arkadaşlarımızla birlikte İngiltere'ye gitmiş olan Başmuharririmiz seyahat intibalarını tel-sizle Vatan okuyucularına muntazaman bildirmekle beraber geçtiği yerlerden ayrıca mektuplar da göndermiştir. Afrika'dan gönderdiği üç mektup, tabii harp şartlarının postalarında doğurduğu intizam-sızlık yüzünden, henüz gelmemiştir. Lizbon'dan gönderdiği dördüncü mektubu ise aşağıya dercediyo-ruz. Bu makaleler, ayrı mevzulara temas ettiklerinden sıra ile konulmasında beis olmadığı tabiidir.

Gayet rahat bir tayyare se-yahatinden sonra Lizbona vardık. Garbi Afrika sahilinde en son vardığımız yerle Lizbon ara-sındaki yirmi sekiz saatlik hava yolculuğu, en mükemmel bir va-pur seyahati tarzında geçti. Hava-da uçtığımızı tamamiyle unut-tuk, kendimizi sakin denizde, sar-sıntısızca yoluna devam eden bir vapurda sandık. Motör gürültüsü içeri gelmiyor, yavaş sesle bile ra-hat rahat konuşabiliyorduk. Ye-mek saatlerinde yemek salonuna geçiyor, lokanta vagonlarındaki servisten daha intizamlı bir ser-visle karşımıza çıkan sıcak ve çe-şitli yemekleri yiyorduk. Akşam-ları koltuklarımız yataklı vagon şeklinde yatağa çevriliyor, geniş, rahat yataklarda sabahlayorduk.

Bu sürat, bu rahat, bu intizam insana su fikri veriyor ki harpten sonra demiryolları vapurun pabu-cları dama atılacak, insanlar de-miryoluna alıştıktan sonra yaylı araba ile seyahate çıkması neka-dar garip ve manasız bulmuşlarsa tayyare varken demiryoluna, va-pura binmek de o kadar garip gö-rünecek...

Bütün iş hava hakkındaki ilk ürkeklikten kurtulmakta ve uç-mağı tabii bulmaya alışmakta...

Lizbonda karaya iner inmez Liz-bon elçimiz Şevket Fuat Keçeci ve sefaret kâatibi Necmettin Tuncel bizi güleriyüzle karşıladılar. Liz-bon sefaretimiz sekiz ay evvel bu, gücük sefirimiz tarafından ilk de-fa olarak kurulmuştur. Ondan ev-vel Madrid sefaretimiz tarafından idare ediliyordu.

Lizbonda bir sefaret kurmak çok yerinde bir tedbir olmuştur, çünkü Lizbon bugünkü dünyanın mühim merkezlerinden biri haline gelmiştir. Portekiz, hakiki barış prensiplerinin Avrupadaki mah-dut iltica yerlerinden biridir. Ken-dinzile bu güzel memleketi aynı yolların yolcusu saymamız ve mü-nasebetimizi kuvvetlendirmek ar-zusunu duymamız pek tabii bir harekettir. Bu hayırlı yol arkadaş-lığının yarattığı tesanüt ve yakın-lık hissi Portekiz milleti de duy-makta ve vakit vakit Portekiz ga-zetelerinde memleketimiz hakkın-da anlayışlı ve dostane yazılar çıkmaktadır.

Memleketi bu strada Lizbonda temsil etmek vazifesi için Şevket Fuat Keçeciden münasip bir sefir seçilemez. Olgun vasıflarla, zekâ ve anlayışla mevkini cidden dol-durmaktadır.

«Harp zamanının fırsatlardan istifade etmesini bilen memleket» diye gözümtüz önünde hayalî bir (Devamı Sa. 4, Sü. 1 de)

Istanbulun gece hayatı

9.30 dan sonra vapur, tren ve tramvay işletil-memesi düşünülüyor

Haber aldığımız göre Vilâyet, bu sene İstanbul'a tahsis edilen kö-mürlerden azami istifadeyi temin maksadıyla bazı kararlar almayı düşünmektedir.

Bu kararlardan olmak üzere ilk olarak elektriklede, nakil vasıta-larında ve sair bazı yerlerde ta-sarruf temini için, gece hayatının düşünmektedir.

Gazetecilerimiz

Londradan İskoçyaya hareket ettiler

Londra, 22 (Radyo) — Lon-drada bulunan Türk gazetecileri bugün mühimmat fabrikalarını gezmişler ve gördükleri intizam-lı çalışmadan takdire bahsetmişlerdir. Öğleyin İngiliz ticaret kor-porasyonu tarafından Korporas-yon binasında verilen ziyafette hazır bulunmuşlardır. Türk ga-zetecileri bu akşam bir kaç gün kalacakları İskoçya'ya hareket edeceklerdir.

Yugoslav çeteleri Bosnanın Cazin şehrini zaptetti

İş meckuriyeti ve Yahudi aleyhtarlığı yüzünden Fransanın muhtelif şehirlerinde kargaşalıklar oldu Pariste 5000 kişi tevkif edildi

Moskova, 22 (A.A.) — Sovyet ha-berler bürosuna göre, Yugoslav çete gurupları Bosna'daki Banjaluka şeh-i ri dış mahallelerinde yapılan savaş-larda 300 İtalyan subay ve erini öl-dürmüşlerdir.

«Hür Yugoslavya» radyosu tara-fından bildirilen muvaffakiyetler ara-sında Bosna'nın şimal batısındaki (Devamı Sa. 3, Sü. 3 de) —

Stalingrad cehennemi

Şehirdeki her evin sofası bir muharebe meydanı oldu

Almanlar, taşıt uçaklarıyla dur-madan asker indiriyor

Alman kaybı: 100.000 kişi

Berlin, 22 (A.A.) — Alman teb-ligi: Düşman 21 Eylül gecesi torpido mührleriyle hücum botlarının hi-mayesinde Novorosijsk'in şimal ba-lerile Tuapse limanındaki gemileri tıstında bir nektaya asker çıkar-mağa teşebbüs etmiştir. Alman

da Alman kıtaları çok kesif bir baraj ateşle müdafaa edilen ve birçok sıra mevzilerden mütasek-kil bir düşman hattını yarmağa muvffak olmuştur. İskoje şehri hücumla zaptedil-di (Devamı Sa. 3, Sü. 4 de) —

Ekmeğin kısmen serbest bırakılması inceleniyor

Sabit gelirliilere ucuz gıda maddelerinin bayramdan önce verilmesine çalışılıyor

Ankara, 22 (Vatan) — Hükümet bu ayın sonunda Ankara, İzmir ve İstanbul'dan maada diğer vilâyetlerden karne usulünü kaldıracaktır. Diğer taraftan da karneyi bu üç vilâyet içinde geliri muayyen bir seviyenin altında olan vatandaşlara hasretmek için telkikat yapılmaktadır. Bu vaziyet karşısında gelirleri muayyen bir seviyenin üs-

tünde olan vatandaşlar Belediyenin temin ettiği unlardan yapılacak ve serbestçe satılacak olan ekmekleri alabileceklerdir. Ayrıca evvel-ce bildirilmiş gibi küçük memur ve müstahdemlere verilecek gıda maddeleri hazırlıkları da sona ermek üzeredir. Tahmin edildiğine göre önümüzdeki şeker bayramından evvel bu maddelerin dağıtılmasına başlanacaktır.

Londradan Türkiye'ye Uçaksavar topçuları arasında

Alaydaki kadın subay ve erlerin şa-kaolmadığı top başında belli oluyor

Yazan: Ahmet Emin YALMAN

İngiliz ordusunun kadın erlerinden biri

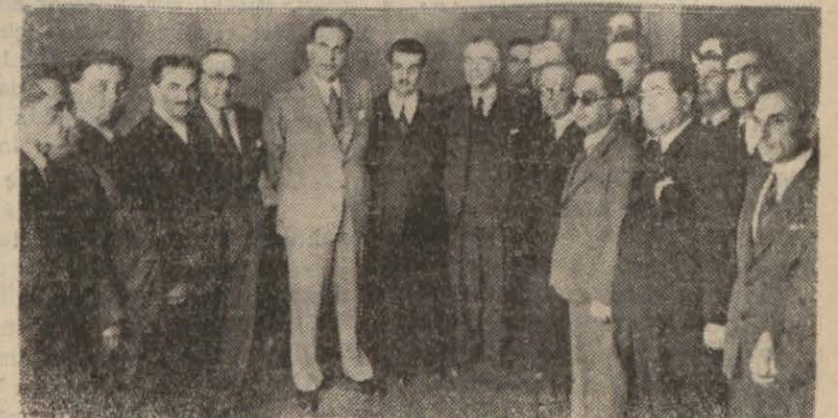
Mısır cephesinde Calo vahasına İn-giliz taarruzu

Dokuz uçan kale Ce-belliarıktan Akdeniz istikometine uçtu

Roma, 22 (A.A.) — İtalyan or-duları umumi karargahının 848 numaralı tebliği:

16 Eylülde şafakla beraber Calo vahasındaki kuvvetlerimiz Libya sahrasından gelen düşmanın üs-tün motörlü zirhlı kuvvetlerle şiddetli bir savaşa tutuşmuşlardır. Kalabalık bir topçu kuvvetinin desteklediği ilk taarruz püskürtül-müş, garnizonun mukavemeti, İtal-yan ve Alman hava teşküllerinin mükerrer müdahaleleriyle tesirli surette desteklenerek ertesi gün-ler inad ve manetle devam et-miş ve düşman insanca ve motörlü vasıtalar bakımından ağır kayıp-lara uğramıştır. Dün takviye va-zifesi görmek üzere gönderilen mo-törlü kollarımızdan birinin yak-ladması üzerine düşman muhare-be den çekilmiş ve nihayet hava teşkülleri tarafından takip ve bom-bardıman edilerek cepuba doğru süratle pıcat etmiştir. (Devamı: Sa. 3, Sü. 6; da) —

Basın Birliğinde bir toplantı Parti İdare Heyeti Reisi gazetecilerle tanıştı

Valimizle Parti idare heyeti reisimiz Basın Birliğinde gazeteciler arasında dün akşam Beyoğlu'ndaki Basın, Vahi ve Belediye reisi Lütfi Kırdar Birliği binasında gazetecilerin bir İstanbul Parti idare heyeti reisi Suat toplantısı olmuştur. Bu toplantıya (Devamı: Sa. 3, Sü. 3; de) —

Stalingrad cephesinde Sovyet askerleri Almanlara karşı ateş ediyor

FATİH İSTANBULU NASIL ZAPTETTİ?

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Bazı kışlarda, mukades tasvirlerin önderinde, ancak kadınlar, çocuklar ve ihtiyarlar kalmışlar. Bunlar da, seslerinin en son hadlerine kadar bağırarak, ağlaya ağlaya dua ediyorlardı.

Koca Bizans kalesi, kağımsız bir bina gibi gırdıyordu. Artık her tarafta, müthiş bir inhidamın ilk eserleri görünüyordu.

Jan Jüstiniani bir dakika bile yerinde duramıyordu. Siperden süpüre koşuyor, demir gömleklerini son müdafaaya teşvik ediyor.

Artık siperlerin üzerinde kanlı mücadeleler başlamıştı. Yeniçeriler, akıllara hayret verecek bir cesaretle demirgömlüklerin üzerlerine atılıyorlardı.

Bahtalar, mızraklar, kargılar, kılıçlar birbirine karışıyor. Bütün bu sert demirlerin birbirine çarpan vahşi sesleri, kulaklarda gırdıyordu. Ve kanlı cesetler, üst üste yığılıyordu.

(Kristovolos) bu müthiş çarpışmayı, su suretle tasvir ediyor:

[Her iki taraf birbirine tehevürle bağırıyor. Kılıflar, hakaretler, tehditler birbirine karışıyor... Çarpışmalar ve çarpışmalar. Vuruşlar ve vuruşlar... Ölüyorlar ve öldürüyorlar... Bu, en şiddetli dehşet sahası ve insanın damarlarındaki kanları bile donduran müthiş bir manzara idi... Bu, en yüksek gaye ve maksatlar için, en yüksek bir cesaretle mücadeleye eden insanların girişimleri en etkin bir muharebe ve mücadeleye idi.

Bir taraf, bir an evvel surlara çıkmak için bütün kuvvetle mücadele ediyordu. Diğer taraf da, bunları püskürtmek, ailelerinin mallarını ve canlarını muhafaza etmek için bütün kuvvetle çalışıyordu.

Heyhat! İkinci taraf, artık birinci tarafı başa çıkamayacaktı. Çünkü, ölmek ve yahut esir olmak, onların alınına yazılmıştı.

Yeniçeriler, ne yüksek talim görmüş bir asker olduklarını gösteriyorlar, hücum ederken, bir birlerine sıkışarak kalkanlarını başlarının üzerine kaldırıyorlar, böylece tam bir kaplumbağa sırtı vücuda getirerek ilerliyorlardı. Böylece, Latinlerin ve Rumların yağdırdıkları oklardan, taşlardan, kurşunlardan masun kalyonlardı. Bu vaziyette varoşun siperlerine dayanır dayanmaz birbirlerinden ayrılıyorlar, bütün hizalı demir gömleklerinin üzerine atılıyorlar.

Burada, tarihî o zamana kadar kaydetmediği - bu kanlı mücadele devam ederken, (Edirne, kapı civarında da pek korkunç bir taarruz başlamıştı. Ve bu taarruzu yapan kolların başında da yine birkaç Yeniçeri bölüğü vardı.

(Fatih), buradaki kolları taarruza kaldırmadan evvel, surlara karşı şiddetli bir topçu ateşi açtırmıştı.

Bu ateş, öyle bir noktaya açılmıştı ki, burası, Edirnekapısına, dört yüz metrelik bir mesafede bulunuyordu. Ve burada, dümdüz gelen surlar birbirine kesilerek, içeriye doğru derin bir girinti teşkil ediyor ve sonra, Halic sahillerine doğru men yılankavı surla birleşiyordu.

Yeni gıdalar

İnan Alimler'in her cepheye harp eden askerlerin işesini en az ağırlık ve yer tutacak şekilde temin edilecek maksadıyla yiyeceklerin taksit etmek için uğraştıkları zaman zaman yazıldı.

Son gelen haberlere göre Almanlar buca muvafak olarak 140 gıda maddesinin şu şekilde hulasalarını elde etmişler. Su Hâvesi ve kullanış şeklinin tatbiki bu gıda hulasaları enginar, domates, patates, piring ve hattâ ekmek ve peynir lezzetini verecek şekilde bir bulamaç oluyormuş.

Bu sıkıştırılmış gıdalar sayesinde Almanlar şark cephesinde Ruslar tarafından sarılıp irtibatını kaybeden Von Sheer ordusunun gıda ihtimalini aya yollıye temin edebilmişler.

Temenni edelim ki bu müthiş harp hitisin ve bu tozlar unutulsun.

SERÇE

Şehir Haberleri

Sahte ağır işçi karneleri yakalandı

Bazı fırınlara bu karnelerden binlerce sürülmüş

Belediye İktisat müdürlüğü tarafından, İstanbul fırınlarına sürülen sahte ağır işçi karneleri meydana çıkarılmıştır. Bu karnelerden bazı fırınlara binlerce adet verildiği anlaşılmaktadır.

Bu sahte karneler meharrele taahhüt edilmiştir. Maarif matbaasından teşkil edilen bir heyet bu karneler hakkında rapor hazırlamıştır.

Bu işe ehemmiyetle el koyan Belediye Teftiş heyeti bu karnelerden bütün fırınlara ve kaymakamlıklara birer parça göndererek sahtekarlığın önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

Bu büyük sahtekarlıkta sürümü yapan fırınların alakası olup olmadığının ehemmiyetli surette tahkikat yapılmaktadır.

Adliye verilen muhtekirlar

Gedikpaşa Yeniçeriler caddesinde 77 numaralı bakkal dükkanı, nın sahibi Mehmet Ali ve Siki Özbakır, pirinci normal satış fiyatından fazla satışlarından yakalanarak Mahkemeye verilmişlerdir.

Çemberlitaş, Vezirhan caddesinde bakkal Kâzım Civan ve ortağı ellerindeki mevcut pirinci satmak istememeleri üzerine, haklarında tutulan zabta Milli Koruma mahkemesine sevk edilmişlerdir.

Beyoğlu Kalyonculuk cad. des. No. 79 da bakkal Paraskevo Söylemez, elindeki zeytinyağını fahiş fiyatla satmak isterken cürmü meşhurlarına yakalanarak Milli Koruma mahkemesine verilmiştir.

Bulgaristandan 20000 ton kömür geliyor

Geçenlerde Bulgaristandan gelen bir ticaret heyetiyle 20,000 ton kömür için bir anlaşma yapılmıştır.

Alakadar makamlar bu kömürlerin bir an evvel memleketin naklini temin için vassata aramakta idiler. Memnuniyetle öğrendiğimiz göre bunları getirmek için motor temin edilmiş ve bu motorlere de Sokoni Vakum tarafından mazot verilebileceği bildirilmiştir.

Motörler çok yakın bir zamanda Bulgaristanda beklemekte olan bu kömürleri İstanbul'a getireceklerdir.

Profesör Dr. Neş'et Ömerin annesini cenaze töreni

Profesör Dr. Neş'et Ömer İrdel'in annesi En. Makbule İrdel'in bugün yapılan cenaze töreninde Cümhuriyet namazı umumî katılımları Kemal Değec, hususî kalem müdürü Süreyya Anderman ve başkım Zeki Hakkı Pamir hazır bulunmuşlardır.

DENİZCI GOZÜYLE

Deniz kuvvetleri ve deniz savaşları

Yazan: Hüsamettin ÜSSEL

16 da Almanlar, zaferin kendilerine döndüğünü düşünerek müstemlekelerin işe, şartları bir sulh anlaşması üzerinde ısrar etmişlerdir. Bundan maksat Afrika'nın şark ve garbindaki deniz yuvalarını gelecek harp için elinde bulundurmaktır.

Bunun farkına varan İngiltere Versay anlaşmasında müstemle keler üzerinde kuvvet ve şiddetle durmuştur.

Askeri bir müdafaat altına alınmış ve bir kuvvetin elinde olan bir üssün ve kolaylığının, bu üsser içinde saklanmış gemilerin batırılması ve yakılması bugüne kadar kolay olmayan birşey gibi telâkki edilmekteydi.

Fakat hava bombardmanları ve hava silâhlarıyla torpidoaların kullanılması bunun imkânını meydana koymuştur. İngilizlerin Brest limanında bulunan Alman kruvazörlerine devamlı bombardmanları, Taranto limanında İtalyan donanmasına karşı yapılan hava taarruzları, Almanların Maltaya kuvvetli akımları bunun en iyi bir misalidir. Fakat böyle taarruzlarla gemiler batırılmadıkça yahut bu gemileri tekrar faaliyete geçirecek tersaneler yok edilmedikçe yaptığımız işler biraz müddet sonra tamir ederek deniz vasıtalarının tekrar faaliyetine geçmelerini tabii görmek işi eder. Demek oluyor ki bu gibi taarruzların doğuracağı istifade muvakkattır. Gemiler bu şartlar altında tekrar faaliyete geçebilir. Ancak zamanı geçtikten başka bir tesir yapamaz.

Tersanelerin atelyeler ve tersanelerin amelinin çalışmalarına son vermek için havuzlar ve tersaneler üzerinde yapılan taarruzlar en iyi düşünülmüş bir harekettir, bir neticedir.

Deniz müdafaasında büyük gemilerin öldürülebilmesi zararlarını yukarıda anlatık. Fakat gemilere bunlardan daha fazla zarar veren unsurlar tayyareler ve denizaltı gemileridir. Denizaltı gemilerine karşı deniz derin su bombaları kullanmak suretile müdafaat imkânı kolaylaştırılmış da tayyareler çok dağınıktır. Bunun için düşmanın denizaltı gemileri ve tayyare ya da fabrikalarına karşı taarruzlar yapmak da müdafaanın esaslarından birini teşkil eder. Fakat bu mevkiilere yapılan taarruzlarda fabrikalara verecekleri zarar derecesinde geçiktirme yapılabılır. Mesleği kökünden söküp atamaz. Bir liman önüne yahut bir üssün methaline mayın dökmekle de bir denizaltı gemisi hapsedilemez. Bunların hepsi muvakkat tedbirlerdir. Denizaltı gemilerinin hareket ve faaliyetlerinde nisbi bir geciktirme yapılabılır de tayyarelere karşı bu da mümkün değildir.

Mademki muvasala yollarını mükemmel ve stratejik bir tecavüzle tamamlamış müdafaat imkânı yoktur. Böyle zamanlarda stratejik müdafaat usullerini kullanmak icap eder. Düşmanı kendi sahilleri önünde tutmak ve denizlere açılmaktan alıkoymak imkânı olmadıkça düşmanı açık denizlerde yakalamak ve onu oralarda yok etmek elverişli bir harekettir. Düşmanı açık denizlere çekmek stratejinin müdafaat usullerinden biridir.

Düşmanı açık denizlerde yok etmek iki şekilde olabilir. (Karakol ve konvoy) usulü. İkinci usulde de esas birdir ve şudur: Düşman kuvvetleriyle buluşma ihtimalinin en kuvvetli olduğu noktalara kuvvetleri taksim etmek ve oralarda toplamak.

Birinci yani karakol yapmak usulüdür. Gemilerin geçeceği saha üzerinde karakol gemilerini bulundurmaktır. Bu suretle bu sahayı düşman gemilerince tehlikeye bir mütaka haline koymak. İkinci usulde: Harp kuvvetini zi nakliye ve kafil gemilerle çok yakından temas ettirerek bütün seyir hattı üstünde ve sahada birlikte bulundurmaktır. Bunda düşmanla en mühim nokta düşmanın tabiat ve kuvvetini gözönünde tutmaktır.

Denizaltı tehlikesi çıkmaz, dan evvelki zamanlarda en çok beğenilen ve yapılan müdafaat usulü denizcilik âleminde karakol sistemi idi.

Vakti karakol ve (konvoy) usulleri 1815 senesinde nihayet bulan uzun muharebe beraber kullanılmaktadır. Fakat bu, bütün bir sefer boyunca ticaret gemilerine refakat etmek olmayıp haraket üssü ile varış limanı civarına inhisar etmiştir. Meselâ Fransa ile İngiltere arasındaki

Avrupada nasıl daimi bir inibit baskısı devam ettirmek zorunda olduğu anlaşılır. Nitekim Fransanın muhtelif şehirlerinde kargaşalık çıkması, Yugoslavyada Mihailoviç kuvvetlerinin mukavemetinin gitmekte artması, diğer işgal altındaki memleketlerden de az çok mukavemet ve sabotaj hareketlerinin gümlesi Almanların böyle bir baskıyı sürdürmek, yahut da hostalarına gitmeyecek olaylarla karşılamak durumunda olduklarını göstermektedir.

Baskı devam ettikçe düşmanın artacağı, baskı gevşediği anda ise mevcut düşmanın fiilen kendini ortaya koyacağı muhakkak olduğuna göre, bu işin nereye varacağı merak edilecek şeydir.

Silindiri işgal altındakileri kimildanlanacak hale gelinceye kadar ezecekler, yoksa kaynamasının yavaş da olsa gittikçe arttığı anlaşılan Avrupa tenceresinin içindekileri mi kapayıp fırlatıp atacaktır?

Bunun cevabını zamandan başka kimse veremez.

Gladys yavaş yavaş kızına yaklaştı ve yüzüne baktı. Rüyasında gördüğü yüzden bu ne kadar farklı idi. Kin, nefret, korku ve cesaret dolu bir manâsı vardı. Bığarc Marie Therese kaskatı kesilmiş kollarında kanlar içinde titreyen bir zavallı yavru tutuyordu. Bu yavrunun vücudu hayat dolu idi.

Gladys bir saat sonra odasına geldi. Gün ağarıyordu. Bir müddet odada bir aşağı bir yukarı dolaştı. Sonra kendini yatağının üzerine attı. Gözlerini kapadı. Bitişik odadan çocuğun bir kedi mi, yavlamasına benzeyen ince sesi geliyordu. Jeanne çocukla meşgul oluyordu.

Gladys inliyordu ve durmadan: — Marie Therese öldü. Diye yüksek sesle kendi kendine söylüyordu. Bu kelimeler ağzından çıkar çıkmaz gözle, rinden de yağlar boğandı. Yerinden kalkıp yine kızının odasına gitti. Jeanne ortalgı toplamıştı. Marie Therese'in yüzü balmundan imiş gibi sapırsı idi. Baş arkaya doğru düşmüş, elleri göğsü üzerinde kavuşmuş olduğu halde yatıyordu. Gladys yavaşça buzi gibi olmuş ayaklara kürek bir örtü örttü. Kızının (Arkastı var)

Dayan ekşiye!

ün, kimi gördümse, hangi muhavereye kulak misafiri oldumsa işittim cümle aşağı yukarı şu oldu:

— Bizde de vurguncuya böyle cezalar yapmalı.

Meğer vurguncudan ne kadar çok şikâyetci varmış. Meğer vurguncuya verilen üç beş kuruş ceza ya üç beş gün hapsi az bulanlar ne kadar çokmuş.

Muhaverelerin ana mevzuunu, Romanyada teşhir direğine bağlanmış gelen geçenler tarafından yüzüne tükürülen işe kontrol memuru teşkil ediyordu.

Dün şu neticeye vardım ki umumiyetle halk, vurguncuların, bir daha vurgunculuk yapmaya cesaret edemeyecekleri bir şekilde cezalandırılmadıkları kanaatinde idi.

Konuşup işittiklerime göre benim de edindiğim kanaat şudur: Halk, beş kuruşluk bir tıraş heşşan altı kuruşu satan bir isportacıma yakasına yapıştığına, fakat bir talihata haksız yere yüz bin, iki yüz bin lira vuran asil vurguncunun kanundan yakasını kurtardığına, yahut da kazaanla nisbet edilemeyecek hafif bir ceza ile işin içinden sıyrıldığına inanmış. Gittikçe umumileşen bu inanç, yarım tedbirlerle vurgunculuğun önüne geçilemeyeceği hükümünü hemen bütün zihillerde kökleştirmiştir.

Hemen herkes, harbin doğurduğu dünya iktisat şartlarının pahalılık doğurduğu takdir ve bu pahalılığın, ne olursa olsun, bir çok memleketlerindeki aşağı olduğunu memnuniyetle kabul etmektedir. Ancak, vurgunculukla uzaklardan yahut yakından bir alaka ve menfaat olanlar dışında hiç kimse yoktur ki hele zaruri ihtiyaç maddeleri üzerindeki pahalılığın normal bir seyir takip ettiğine inanmış bulunsun. Bunun içindir ki Romanyada vazifesi yapamayan bir işe memurunun yüzüne tükürülmesi keyfiyet, burada herhangi bir vurguncuya aynı şey yapılmış gibi bir alaka ve hoşnutsuzluk uyandırmaktadır.

Bu vesile ile, dün işittığım konuşmaların birini naklediyim:

— Bu teşhir ve yüz tükürtme usulü çok iyi. Bizde de vurgunculara hiç değilse bu cezayı tatbik etmeli.

— Doğru değil: Limon, kerük gibi ekşi maddeler üzerinde vurgun çulup yapılmasına fırsat verir.

— Ne münasebet?

— O kadar bol tükürük tedarik için ağızları ekşi ile sulandırılmaktan başka çare var mı?

KÖR KADI

Nimet ablayı soydular

Evvelki gece Bahçekapıda tramvay caddesindeki Nimet Abla pl. yango gişesi soyulmuştur.

Gişenin soyuluş şekli zabta vakası olmak bakımından sayıyı dikat ve tipik bir mahiyet arz etmektedir.

Hırsızlar, evvelki gece yarısı Nimet Abla gişesinin damından içeri girmişlerdir. Dükkanın kasesinde bulunan 500 lıraya yakınpara ile 200 kışur Milli Piyango bileti calındıktan sonra hırsızlar geldikleri yerden kaçmışlardır.

Zabtanın yaptığı tahkikatta hırsızların Hasan ecza deposundan içeri girdikleri tahmin edilmekte, dir.

Zabta bu tipik hırsızlık hakkında sıkı bir surette tahkikat yapmaktadır.

Tahsirt

TAKVİM

23 EYLÜL 1942			
CARŞAMBA			
AY 9 — GÜN 266 — Hızır 141			
RUMİ 1358 — EYLÜL 10			
HİCRİ 1361 — RAMAZAN 12			
VAKİT	ZEVALİ	EZANİ	
GÜNEŞ	6.48	11.42	
ÖĞLE	13.06	6.00	
İKİNDİ	16.31	9.25	
AKŞAM	19.06	12.00	
YATSİ	20.39	1.31	
İMSAK	5.09	10.02	

EVKÖŞESİ

Kâğıt Kebabı

Bir dış kapak koyun budunu keskin bıçakla ince ince doğramalı, rendelenmiş iki soğanla güzelce ovalamalı, bir iki domates suyuyla karıştırarak kalınca bir beyaz kağıdın içine boşaltarak bolca gibi kapamalı, bir tepsinin içine yağlayarak ortasına koyup fırına göndermeli. Kararınca piştikten sonra kağıdını bir tabağa boşaltarak sıcak sıcak sofraya vermeli. Tadına doyulmuş bir yemek olur. Hele yanna güze/yapılmış bir de patlıcan salatası ilave olunursa.

EV KADINI

JEZABEL

İhtiyarlamak istemiyen Kadın

Yazan: Irene Nemirovsky

— 42 — Çeviren: Rezzan A. E. YALMAN

acıp olurlar.

İşte Gladys de ölmüş sandığı kızının kendisine doğru uzanarak:

— Anneciğim sizi ne çok severim. Senden başka kimseyi sevmem, dediğini duyuyordum.

Sonra yanından duran boş bir beşgi gösteriyordu. Gladys o zaman yavaşça eğiliyordu ve:

— İşte çocuk yok. Ben bu çocuğun doğmasına imkân yok dememiş miydum? diye yine rüyada konuşuyordu.

O zaman içine bir rahatlilik duyuyor, kalbi ferahliyordu. Yine Marie Therese'in sesini duyuyordu:

— Çocuk yok, çocuk ne demek? Benim çocuğum sensin anne!

O zaman Gladys eğilip kızının alnını okşuyordu ve:

— İyi olacaksın yavrucağım.

Diyecek, ilki dolduran ferahlıktan başka kızına karşı sonsuz bir sevgi de vardı. Marie Therese annesine bakarak:

— Artık beni sevmenin ne faydası

var. Ben öldüm. Görmüyor musun ki ben öldüm. Fakat daha iyi oldu. Böylelikle her şey bitti, diyordu.

Tam o aralık yatağının yanında hizmetçi Jeanne'in sesini duydu.

— Çabuk çabuk geliniz. Kızınızın ya, nina geliniz.

Gladys uyku sersemisi sordu:

— Çocuk doğdu mu? Yaşıyor mu? İçine müthiş bir korku ve korkunç bir ümit doğmuştu. Jeanne telaş içinde çırınyordu.

— Aman çabuk olunuz, hemen geliniz, diyordu.

Marie Therese'in odasına geldikleri zaman genç kadın kanlar içinde buldu. Kucağında çocuğunun simsıkı tutuyordu.

Jeanne ağıyla anlatıyordu:

— Kimseyi çağırmadan kendi kendine doğmuş. Ah zavallı çocuk! O kadar çok kan kaybetmiş ki ölmüş. Ben bütün gece uyanıktım. Hiçbir gürlüti duymadım. Biraz evvel bir ses işittim.

RADYO TELEFON TELGRAF HABERLERİ

Askerî durum

Yazan:
İhsan BORANHarbin şark cephesinde
uzamasından doğabilecek

neticeler:

«Cumhuriyet» gazetesinin dünkü nüshasında, Emekli General Erkin'in bu başlık altında bir yazısını gördük. Yazıyı dikkatle okuduk, sayın Generalin eski düşüncelerini biraktığını ve bizim görüşlerimize yaklaştığını anladık. O kadar ki ana fikirlerimizden önceden pek büyük tekdarlar varken, bunlar zamanla silinip uçmuş, aramızda neden sonra âdeta bir görüş ve düşünce birliği meydana gelmiştir.

Bu bizzat sevinilecek bir şeydir. Bitaraf olan matbuatımızın askeri muharrirleri arasında daima tâbiye ve strateji prensiplerine dayanan samimi bir düşünce ve görüş birliği olması, elbette daha faydalıdır. Bu meselede, General Erkin'in bu yazısında serdediği esas düşünceleri kısaltarak aşağıya yazıyoruz:

1 — Rusyada harp müzminleşerek uzuyor. Çindeki taarruz kuvvetlerini geri çeken Japonya, yeniden saldıracağı istikametin tayininde büyük tereddütleri geçiriyor. Siberyanın şiddetli kışa da pek yaklaşıyor. Onun için bu yıl bir Japon taarruz ihtimali pek azdır.

2 — Stalingrad'dan sonra Moskova ve Leningrad veya bunlardan hiç olmazsa biri zaptıncı olarak Rus ordusunun büyük kısmı kışın evvel bolumuzda gelecek yıl Almanların doğu cephesinde muzafer olmaları pek güçleşir, belki de mümkün olmaz.

3 — Kafkas dağlarının geçitleri kışın evvel tutulmazsa Mihver kuvvetleri bu dağları aşarak cennubi Kafkasyaya inemezler ve İran istila projeleri suya düşer.

4 — Mihverin kışın cennubi Kafkasyadan İrana yürümesi, Hindistan ve Irakı tehdit etmesi, onun kışın evvel Moskovayı ele geçirecek merkez Sovyet ordular grubunu bozguna uğrattırmasa bağıdır. Aksi takdirde ve hattâ yalnız Leningradın zaptı bile büyük Alman kuvvetlerinin doğu cephesinden Kafkasyaya ve daha cennuba kaydırılması tehlikeli olabilir. Çünkü Alman kuvvetleri sonsuz olmadığı gibi Rusların büyük taarruzları yapabilmeleri için de kabiliyetleri ilâhiyeye kapalı kalmıyabilir. Harpte kendine lüzumundan fazla güvenmek ve düşmanın kuvvet ve imkânlarını olduğundan az tahmin etmek öyle bir hatırdır ki cezalı olmaz. Stalingrad müdafasının pek fazla uzun sürmesi insana işte böyle düşünceler vermektedir.

5 — Mihverin mevcut 350 - 400 timentinin hiç olmazsa 150 si ilidni cephe ihtimalini karşılamak için Atlas Okyanusu ve Akdeniz kıyıları Avrupa İttisamı'nın bir çok yerlerinde yayılı bir halde ve elde silah olarak durmaktadır. Memleketler fetihmekle kâfi değildir. Bunları ısgal ederek silahla beklemek lâzımdır. Bu sebeple Almanların şimdiki şark cephesinde şiddetle muhtaç oldukları bir çok kuvvetler başka yerlerde bulunmalıdır ki Mihver tarafı için büyük bir mahzur olmadı iddia edilemez.

6 — Müttfiklerin bilhassa hava kuvvetlerinin arttığını âdeta gözle görmek kabildir. Çünkü müttfikler uçak filoları, bugün her tarafta varlıklarını göstermektedirler. Bunların gelecek yıl çok ciddi bir hadde vararak fazla tesiri olmayacaklarını iddia etmek beşuherdirdir.

7 — Müttfiklerin Britanya adalarında iki yıldanberi hazırlanıp yürütülmekte olan bir kaç milyonluk kara ordularına 10 bin tanklık muazzam bir zırhlı kuvvetin vapursuzluktan Avrupa'ya geçmeyeceklerini ilâhiyeye ısrar etmek doğru olmaz.

8 — Görülüyor ki Mihverin askeri durumu geçen yıldan daha iyi değildir. Müttfiklerin askeri durum kâfi değildir. Ağırlaştırılan süphesiz Amerikan harbe girmesi olmuştur. Japonya'nın buna bir karşılık teşkil edip edemeyeceği henüz belli değildir.

9 — Mihver taraf için «doğu cephesi batısından» bir an evvel kurtulmaktan başka zafer çaresi yoktur. Onun içinde ki Müttfikler buradaki harbi bütün kuvvetlerle uzatıyorlar. Okuyucularımız General Erkin'in bu yeni fikirlerle bizim ötedenberi yazdığımız düşünceleri karşılaştırmalıdır. Neticede arada kendiliğinden ve zamanla bir görüş birliği olduğunu görecektir. Bu yeni fikirleri ileri süren General Erkin, Rusyanın 2 - 3 haftada yıkılacağını ve Almanların bu yaz seferinde Rusyayı saf harici harakacaklarını iddia eden öteki General Erkin'den değildir. General Erkin ile duyuların ilhamına kapılmış olan ve mümkün olan bir asker kâfiye yazdığına, onun yazılarını okumaktan biz de zevk alacağız ve istifade edeceğiz.

Millî Müdafaa tahvilleri

Her tarafta hararetle aranıyor

Ankara, 22 (A.A.) — 15 Eylül'den beri satışta devam etmekte olan Millî Müdafaa tahvilleri hakkında yurdun her tarafından alınan haberler, tahvillerin büyük şehirlerimizde olduğu kadar küçük kasaba ve köylerimizde de halk tarafından hararetle aranılmakta olduğunu belirtmektedir.

Oğrendiğimize göre, memnuniyet ve ıftiharla karşılanan bu müvaccatlar, derhal nazarı dikkate alınmış ve en küçük yerlere dahi tahvillerden

kâfi miktarda gönderilmiştir. Bütün bu haberler, küçük tasarruf erbabından da seve seve alacağı şekilde ihraç edilmiş olan Millî Müdafaa tahvillerinin halk tabakalarında beklenen sevk ve isteği uyandırmış olduğunu ifham etmektedir. Bu tezahürün büyük ve mânil bir âmil de tahvillerden hasıl olacak paranın vatan sevgimizin bir sembolü olduğunu ve heybetli ordumuza tahsis edilmiş olmasıdır.

Manisada üzümçülerin mühim bir toplantısı

Manisa, 22 (A.A.) — Çekirdeksiz kuru üzüm için hükümetin tesbit ettiği ihraç fiyatına nazaran satış fiyatları arasında kiloda 23 lira 26 kurus gibi mühim bir noksanlık görülmüş üzerine dün Halkevi salonunda üzüm müstahsilleri tarafından Manisada bulunan mebuslarımızın da huzuru ile bir toplantı yapılmıştır. Üzüm satışından müstahsillerin faydalanması için ihracat resminin kaldırılması, alınmakta olan fondan tenzilat yapılması komisyoncu ile ihracat tüccarları ve alınmakta olunan

büyük kârın makul hadde indirilmesi için kooperatifler birliğinin nazırlık vazifesini görmek üzere mübayaat girişimi, yağmur yemisi üzüm lerin İhbarlar idaresine mübayaası ve üzümün dahilinde sarfı için haftanın muayyen günlerinde emeklere münasip miktarda üzüm katılması dilekleri tesbit edilmiş ve hükümetimizin her sahada müstahsile göstermekte olduğu büyük himayenin minnettarları olarak şükranla birlikte Başvekilate ve Ticaret Vekâletine telgraflar arzına karar verilmiştir.

İstanbulun gece hayatı

(Başı 1 incede) »—

çok erken başlamasının ve bütün eğlence yerlerinin azami gece 9.30 veya 10 da kapanmasını mümkün kılan tedbirler araştırılmaktadır.

Oğrendiğimize göre bu karar alındıktan sonra şehirdeki bütün nakil vasıtaları son seferlerini 9 a alacaklar ve bu saatten sonra ne vapur, ne tren, ne de tramvay bu lunamıyacaktır.

Nakil vasıtalarının tarifelerinde yapılacak bu değişikliğe bütün eğlence yerlerinin pikna saatleri de uydurulacak ve sinemalarla tiyatrolar 7.30 da başlayarak 9.30 da seanslarına nihayet vereceklerdir. Bu suretle hem nakil vasıtalarının hem de elektrik ve havaga, zinden istifade temin edilebilecek ve kömür sarfiyatının mümkün mertebe önüne geçilecektir. Vi. lâyet bu husustaki kararını bir tebliğle neşredebilir.

Uçaksavar topçuları arasında

(Başı 1 incede) »:(

İngilterede kadın subaylar ciddi kurslar geçirmişler, çabuk terfi etmişlerdir. Bir tek kadın general, bir kaç albay vardır. Ziyaret ettiğimiz topçu alayında en yüksek rütbeli kadın subay, bir yüzbaşıydı. Güzel, şen bir kadındı.

— Kadın erlerin disiplini nasıl? dedim.

Cevap verdi: — Mükemmel, fakat usul erkeklerden başkadır. Kadınlar sert kullanılgamaz. Kadınlar sert kullanılgamaz. Kadınlar sert kullanılgamaz.

— Arasra renkli elbiselerin hasretini duyuyorum musunuz? — Manevriyatın bozulmasını diye arasra ayna karşısına geçerek renk renk sivil elbiselerini giyer giyer çıkarıyor.

— İzinli yok mu? — Haftada bir gün. Fakat kadın erlerin yetiştirilmesi zor. Kadın subay az. Bunun için ancak ayda bir çıkıyor. İzin zamanı az olduğu için her dakikası cennet gibi geliyor. Kocam yarbaydır. Bir iki ayda bir buluruz. Her defası yeni bir bal ayı oluyor.

— Kocanız karşı disiplini muhafaza ediyor musunuz? — Onun rütbesi yüksek; saygı gösterme, efendim demeye mecburum. Fakat acısını çıkartıyorum.

Topçu alayının erkek subaylarıyla de konuştum. Kadın erlerin vazife severliğinden, dikkat, intizam ve disiplininden takdirle bahsettiler.

Müsavir ve müsterek harp gayretlerinin neticesi olarak İngilterede kadın erkek müsavatı davası bütün sıcaklığıyla canlanmıştır.

Ahmet Emin YALMAN

Ruzvelt yeni kredi istedi

Vaşington, 22 (A.A.) — Reis Ruzvelt, kongreye gönderdiği bir mektupla harp için iki milyar se, kır yüz milyon dolarlık muazzam bir kredi istemiştir. Bu para ile ticaret vapurları silâhlandırılacak, hava servisinin deniz bürosunun bütçesine ilâveler yapılacaktır. deniz personelinin yemiyeleri ve nakliye ücretleri verilecektir.

Yugoslav çeteleri

(Başı 1 incede) X

Cazin şehrinin zaptı da vardır. Sloven çete gruplarından biri Zagreb yakınında Sisak - Luka hattı üzerinde Mihverin bir zırhlı trenini yoldan çıkarmıştır.

Bosna'daki Tarvink ve Bugonjo şehirleri yakınında savaşlar devam ediyor.

Fransada

Londra, 22 (A.A.) — Pariste pazar günü sokağa çıkmak yasağına karşı gelen 5000 kişi tevkif edilmiştir. Bundan başka Almanlar harp başından beri muhtelif memleketlerde 20737 kişi idam etmişlerdir. Bunların suçları ısgal makamlarına karşı gelmek, sabotaj ve komünistlikler. Verilen rakamlara göre Çekoslovakya'da 1765, Yunanistanda 3000, Lehistan'da 200000, Yugoslavyada geçen sene yalnız iki ayda 5000 rehine idam edilmiş veya temerküz kamplarında öldürülmüştür.

Zürich, 22 (A.A.) — Volksrecht ismindeki İsviçre gazetesinin Marsilya muhabiri Fransada Vişiy'e karşı mukavemetin arttığını yazmaktadır. Muhabire göre, yüksek rütbeli polis memurları ısgal altında bulunmayan Fransız topraklarında Yahudileri aleyhindeki mücadelenin geniş ölçüde akamete uğradığını ve bunun Fransız polisinin bu mücadelede gösterdiği kayıtsızlıktan ileri geldiğini açıkça iftira etmektedirler.

Muhabir, Fransız işçilerinin Almanya hesabına seferber edilmesi hakkında Laval tarafından verilen kararın Fransızların ilk defa olarak İngiliz radyosundan öğrendiklerini ve bu kararın bütün Fransada bir infial uyandırdığını bildirmektedir.

Londra, 22 (A.A.) — Berne'den alınan bir habere göre, Lyon, Vichy ve Marsilyaya Alman müfrezeleri gelmiştir. Burada kargaşalıklar oldu. Şu söylenmektedir.

Pariste yeniden 120 kişinin rehine olarak alındığı bildirilmektedir.

Beyaz Rusya

Londra, 22 (Radyo) — Beyaz Rusya'da çetecilerin faaliyeti artmıştır. Bunlar 3 km. demiryolunu havaya uçurmuşlar. Kamyonlar, nakil vasıtaları ve 14 tank tahrip etmişlerdir.

Belçikada

Londra, 22 (A.A.) — Rex partisine mensup iki kişinin cenaze töreninde Liege'de kargaşalıklar çıkmıştır. Halk, Rex'cilere aleyhtar görünmüştür. Triviere'de Jemappes'da ikinci derecede ehemmiyetli haliz bir elektrik fabrikasının da tahrip edildiği bu suretle bir çok kömür ocağında işin tatil edildiği haber veriliyor.

Basın Birliğinde toplantı

(Başı 1 incede) ==

Hayri Urguplu gelmiştir. Yeni Parti reisi gazetecilerle tanışmış, ve bu arada yapılan konuşmalarda son zamanlardaki iktisadi buhranın sebepleri hakkında fikirler teati etmiştir.

Bu hususta muhtelif kanaatler serdedilmiş, bu samimî konuşma bir müddet devam ettikten sonra çay salonuna geçilecek, burada da gazetecilerle Vali ve Parti reisi arasında konuşmalar olmuş ve toplantıya nihayet verilmiştir.

Stalingrat cehennemi

Şehirdeki her evin Sofası bir muharebe meydanı oldu

(Başı 1 incede) ////

miştir. Stalingrad muharebelerinde düşman tahkim etmiş olduğu sığınaklar göğüs göğüsle çarpışma, lardan sonra ele geçirilmiştir. Düşman bu muharebelerde çetin bir mukavemet göstermiştir. Düşman şimalde şehri kuşatmış olan kitalarımızın bulunduğu mevzilere karşı teşebbüs ettiği kurtuluş hücumları akim kalmıştır.

Sovyetler burada 21 tank kaybetmişlerdir. Don cephesinde Alman hücum kitaları nehri geçmişler ve sağ kıyıda 35 müstahkem mevki tahrip etmişlerdir. Macar kitaları mevzi düşman hücumlarını püskürtmüşlerdir.

Düşman ağır kayıplara uğradığı için Voronej'e dün hücum etmemiştir. Voronej'in şimal batısında düşmanın birçok hücumları bütün sınırları mensup kuvvetlerimizle mukavemeti karşısında kırılmıştır.

Rjev yakınlarında düşman oldukça büyük kuvvetlerle yeniden hücum etmiştir. Bu hücumlar, kısmen başarıyla, kısmen de karşı hücumlarla püskürtülmüştür. 28 düşman tankı tahrip edilmiştir.

Stalingrad cehennemi

Moskova, 22 (A.A.) — Alman taşıt uçakları, Stalingrad muharebesi meydanına doğrudan doğruya asker indirme devam ediyorlar. Almanlar, şimalde Volga'ya ve şehrin cennubuna ulaşmak için sarfettikleri gayretler sırasında üç dört kesime birden hücum etmek ve zayıf bir nokta aramaktadırlar. Sokak muharebeleri hakikî bir cehennem halinde devam ediyor.

Moskova, 22 (A.A.) — Stalingrad muharebesi, topçu ateşi ve tayyarelerden atılan bombalar altında devam etmektedir. Askeri fennin şimdiki şartları içinde daha şiddetli bir muharebe tasavvur etmek imkânı yoktur. Gece yarısı nesredilen Sovyet tebliğinde Sovyet kitalarının bir kesimde birkaç tankla on ikinci Alman piyade bölüğünü tamamen ortadan kaldırdıkları kaydedilmektedir.

Almanlar Stalingrad'ın bütün kesimlerinde taarruza geçmişlerse de ağır kayıplarla geri püskürtülmüşlerdir. Bundan evvel Almanlar, şark muharebesi çemberini kapatmağa çalıştıkları ve bunu yavaş yavaş ve bilhassa üç taraftan devam ettiren bir surette yaptıkları bildirilmiştir. Zırhlı Sovyet trenleri pek hücumları yapan Alman bombayarılarla ateş teati etmişlerdir.

Stokholm, 22 (A.A.) — Rusların Stalingrad'daki durumu, birkaç gün evvelkine nisbetle bugün tahmin edilemeyecek kadar iyileşmiştir. Şimdi Almanlar geçen hafta kinden daha az yer ısgal etmekte, dirler. Rusyadan son alınan haberler bir emniyet havası yaratmaktadır. Stalingrad cennubunda Krasnolarmosk çevresinde Ruslar şimal kesiminde şiddetli bir karşılık taarruza girişmişlerdir. Ruslar burada Don ve Volga'da olduğundan çok fazla şiddetle taarruza geçmişlerdir. Bu taraftaki çarpışmanın mahiyeti Almanlara ciddi bir endişe vermektedir. Vakti Ruslar, tekrar bakımından mahdud bir sahaya geri alınırsa da, Alman kitaları daima tehlike içinde bulunmaktadırlar. Harp muhabirleri, nazî kitalarının kâfi derecede istikrar etmek imkânından mahrum olduklarını ve askerlerin pek az uykuyu uyuyabildiklerini bildirmektedirler.

Almanya'da halk, radyodan, Alman taarruzunun çok şiddetli olduğunu, Rusların müdafaa için çok kuvvetli bir şöret sahibi oldukları, bir hakkındaki sayıları, yalanlanmamış bulundugunu söylemiştir.

Londra, 22 (A.A.) — Moskova radyosu bu sabah erkenden şunları söylemiştir:

Stalingrad muharebesi dün azami şiddetini bulmuştur. Bir topçu bölülosundan sonra göğüs göğüse muharebeler olmuştur. Askerlerimiz sığınaklarını kullanan Almanları sınırdıkları her mahalden çıkarmışlardır. Hava karardığı zaman bir kaç sokak düşmandan temizlenmiştir. Her evde her sofa bir muharebe meydanı olmuştur. Merdivenler Alman cesetleri ile dolmuştur.

Dinamitli mermiler

Londra, 22 (A.A.) — Newyork radyosu, Stalingrad müdafilerinin sokak muharebelerinde tıpkı İspanya'da dilil harbinde Asturyalı madencilerin yaptığı gibi, dinamitli mermiler kullandıklarını bildiriyor.

Voronej kesiminde

Moskova, 22 (A.A.) — Bu sabah Moskova radyosunun bildirdiğine göre, Voronej kesiminde pek mühim bir

Madagaskarda

İngilizler adanın merkezinde 30 kilometre mesafede

Port Louis, «Morice adası» 22 (A.A.) — Tananariv radyosu, öğle nesriyatında Madagaskardaki İngiliz karargahının aşağıdaki tebliğini okumuştur:

Majunga'dan gelen yol üzerinde Tananariv'e 30 kilometre mesafede dün öğleden sonra İngiliz kolu şiddetli bir mukavemetle karşılaşmıştır. Muharebe devam etmektedir. Brisavil'den gelen yol üzerinde bildirilecek hiç bir hadise olmamıştır.

Tebliğde İngiliz uçaklarının dün Angsi Rabe'ye ulaşan demiryoluna müteaddit defalar hücum ettikleri ilâve olunuyor.

Vilkie Molotof-la görüştü

Moskova, 22 (A.A.) — M. Vilki ve Birleşik Amerika büyük elçisi Amiral Stanley M. Molotof görüşmüşlerdir. M. Vandel Vilki M. Staline'de görüşecek ve reis Ruzvelt'in bazı mahrem mesajlarını tevdi edecektir. Vilki, Sovyetlerin yapmakta oldukları harbin muhtelif görüşlerini çok iyi anlamış ve böylece Ruslar üstünde müstemlel bir ıhtiba bırakmıştır. M. Vilki, Moskova'da bulundugundan beri sabahları saat altıda sokağa çıkmakta ve fabrikalara giden işçilerle halk arasında karışmaktadır.

Ticaret Vekili Denizide

İzmir, 22 (Vatan) — Ticaret Vekili Dr. Behçet Uz bugün Denizliye giderek Dokumacılar kooperatif azalarıyla konuşarak isteklerini dinlemiş. Vekil bundan sonra çarşıda halkla temas etmiş ve akşam Denizliden ayrılmıştır.

ANKARADA

Alman matbuat atışesi gazetecilerimiz şerefine bir çay ziyafeti verildi.

Ankara, 22 (Vatan) — Bugün saat 17 de Alman matbuat atışesi eski Avusturya sefarethanesinde Türk gazetecileri şerefine bir çay ziyafeti vermiştir. Çaydan sonra İngilizlerin Diep basını ve Sovyet Rusya arazisindeki hareketi ait bir film gösterilmiştir.

Nafia Vekilinin tetkik seyahati

Dişarbakır, 22 (A.A.) — Nafia Vekili Ali Fuat Cebesoy dün şehrimize gelmiş, istasyonda başmüavini, vali, komutan ve belediye ve Halkevi reisleri ve bir çok zevat tarafından karşılanmıştır. Bir saat sonra Batman köprüsünü tetkike giden Vekil öğleden sonra şehre dönmüş, şehirde tetkiklerde bulunmuş, akşam da Elâzığa hareket etmiştir.

Mısır cephesinde

(Başı 1 incede) »

Uçan kaleler Akdenizde Elceziras, 22 (A.A.) — Dokuz uçan kale sabahbeyin Cebelitarıkta Akdeniz istikametine uçmuşlardır. Gündüz tayyare parçalarını taşıyan büyük sandıklar karaya çarkmıştır. Vapurlarla getirilen rek süratle montajı yapılan ve son dört gün içinde şark istikametine havalanan tayyarelerin adedi 200 olarak tahmin edilmektedir.

Diğer chetten hava yolu gelen 50 kadar büyük bomba tayyaresi aynı müddet içinde Akdeniz istikametine yollarına devam etmişlerdir.

SİYASİ İCMAL

Yeni bir macera arifesinde

Dünkü yazımızda, Japonya'nın Hindistana saldırıya sevk edilecek ve bu teşebbüsünde acele ettirecek sebepleri incelemiştik. Bazı emarelerin belirttiği üzere Japonya en yakın bir zamanda Hindistana karşı harekâta başlamağa teşebbüs edecek olursa bunun siyasi ve askeri neticeleri ne olacaktır. Bugün de bu noktaları incelemeye çalışalım.

Böyle bir şeyin siyasi neticesi ne olacaktır? Eğer Hint hükümeti ve dolayısıyla İngiltere için ciddî bir önemini gözönünde bulundurarak elini çabuk tutacak olursa, Hindistana mevcudiyeti ikide birde İleriye sürülmüş olan beşinci kol unsurların derhal temizlenmesine başlanacak ve böyle bir temizleme sonunda Japon tehlikesine karşı müttfiklerle birlikte sıkı bir işbirliği yapacak kuvvetli bir Hint birliği meydana gelecektir. Esasen Hint meselesinin en buhranlı zamanlarında Hint cokuğunun, bütün istiklal isteklerine rağmen, Japon istila tehlikesine uğramaktansa İngilizlerle işbirliği ederek memleketi müdafaa düşüncesinde oldukları meydana çıkmıştı. Bugün işe, bu tehlike emri vakti haline gelince ve beşinci kolun tahrikâtı da az çok ortadan kaldırıncı Hintlilerin umumiyetle müttfikler yanında Japonlarla savaşacağı şüphesiz sayılabilir.

Japon saldırısının askeri neticesi ne gelinece, Japonların burada Malaya ve Birmanya'daki gibi kolay sayılabilecek bir başarıya beklemek yanlış olur. Zira, İngilizlerin Wavel gibi on değerli bir kumandanı bir hayli zamandanberi, Hindistana müdafaa için lazım gelen bütün tedbirleri elbette ki almıştır ve Hint ordusu son zamanlarda gerek insan ve gerek malzeme bakımından mühim surette kuvvetlendirilmiştir. General Wavel'in, Japonlar lehine memleket müdafaaını güçleştirecek bozguna unsurları karşı gereken tedbirleri de çoktan almış olduğu şüphesizdir.

Hulasa edecek olursak müttfikler Hindistana hazırksız değildirler. Başka yerlerde olduğu gibi buraya üstün kuvvetlerle baskın mahiyetinde bir saldırı güçtür. Hindistan harp endüstrisi, memleketi müdafaa edeceklerin işini çok kolaylaştıracak derecede gelişmiştir. Amerika ve İngiliz hava kuvvetleri stratejik mevkilere iyice yerleşmiş ve hazırlanmıştır.

Japonya'nın Hindistana saldırması, cennubi garbi Pasifik ve Çin bo-calamalarından sonra biraz daha çıkmaza saplanmak olacaktır.

Sa — ip

İsveçte seçim

Netice Almanya Hari-ciyesinin canını sıktı

Stokholm, 22 (A.A.) — Berlindeki bütün İsveç gazete muhabirlerinin yazdıklarına göre İsveçteki seçimler neticesi bilhassa komünistlerin nisbeten yüksek kazanmaları Alman mahfillerinde büyük bir ilgi ve şiddetli tenkidler uyandırmıştır.

Alman hariciye nazırığında bu hususta denilmiştir ki:

Nahiyce seçimleri İsveç'in dahilî bir işi olarak telâkki edilmek lazım gelse de, Bolşevikliğe karşı bir ölüm dirim savaşına girişmiş bulunan Almanya böyle bir inkişafa kayıtsız kalamaz. İsveç tarafsızlığı Komünist propagandasına ve faaliyetine kapıyı açık bırakıyor. Almanya İsveç'in durumunu büyük dikkatle takip etmeli zorundadır.

Akmayan çeşme

Belediye Sular müdürünün dikkat nazarı

Beşiktaş Kılıçpaşa Meşit sokak 21 numarada oturan okuyucumuz İ. M. tarafından gönderilen bir mektupta deniliyor ki: «Mahallemizin tek bir çeşmesi vardır. O da gülerdenberi suyu kesilmiş bir hâledir. Mahallede susuzluktan çaresiz kalan halkın imdadına yetişmek ve suyun akmasını temin etmek için gazetenizin Belediye Sular İdaresi müdürlüğünün dikkat nazarını çekmesi ni rica ederim.»

TEŞEKKÜR

Annenizin ölümlünden mütevellî büyük teessürümüze iştirak eden akrabada, dost ve arkadaşlarımıza, tedavisinde büyük alaka ve ıhtıman gösteren doktor arkadaşlarımıza, cenaze merasimine birer kıta ile iştirak suretilen babamız merhum hatresine hürmet gösteren deniz, kara ve hava kuvvetleri komutanlarına sonusz teşekkürlerimizin ilâğına gazetenizin tavassutunu derin saygılarımızla dileriz.

Dr. Zekâî Tahir Burak, Ferit Tahir Burak, Ratip Tahir Burak

ZEVEK CENNETİNDE MEST OLMAK
SAN'AT DÜNYASINDAN NEŞ'E ALMAK İÇİN
YARIN AKŞAM
L A L E ye Koşunuz
MEMNU MEYVA
BARBARA STANWYCK — HENRY FONDA'nın
Kudretile yaratılan bir âbide, lüks, ıhtışam, aşk ve ıhtirastan yaratılan bir şaheserdir. Az kalan numaralı yerlerin lütfen erkenden kapılması. Telefon: 43595

Senenin ilk Süperfilm
KAN VERGİSİ
RANDOLPH SCOTT
GENE TIERNEY
herkesi heyecanla titirecek muazzam ve tamamiyle renkli büyük film
Yarin Akşam 1 P E K 'te

LİMON ÇİÇEKLERİ HASAN KOLONİYASI ÇIKTI

Avrupa ve Amerikada bile emsaline tesadüf edilecek derecede nefis 90 derece Limon Çiçekleri HASAN Kolonyası büyük fedakârlıklar neticesi istihzarına muvaffak olmuştur. HASAN Deposu ve şubelerinde cep şişesi 50 - 1/16 80 - 1/8 150 - 1/3 300 - 1/2 475 - 1 kilo 900 kuruşa satılığa çıkarılmıştır. NESRİN Limon çiçekleri dahi çıktı.

Lizbonda bir gün

(Baş 1 incede)

manzara vardır. Portekiz, işte bu hayale tamamiyle uygun bir yerdir. Denilebilir ki maddi bolluk bakımından bugünkü dünyada cennete en ziyade benzeyen yer; Lizbondur.

Bütün mağazalar tıklım tıklım dolu... Amerikada, İngilterede, Almanya'da bulamayan Amerikan, İngiliz, Alman eşyasının her nevi burada mevcut surette bulabilirsiniz. İnce bir zevke delalet eden yüksek kalitede erkek, kadın eşyasını, diğer her nevi şeyleri insanı hayran hayran sevmekten kendini alamıyor. «Ya bugünkü dünyada hâlâ böyle güzel şeyler varmış» diye düşünüyor.

Portekiz, harbin icaplarına pek erkenden ayak uydurmuş, her türlü ihtisadi imkânları paraya çevirmişti. Bugünkü dünyada en mühim nakliye damarları buradan geçiyor. İki düşman âlem, burada, bitaraf bir muhitte karşılaşıyor ve iki tarafın istihbar teşkilâtı burada geceli gündüzlü çalışıyor.

Portekiz, İngiltere ile ittifakına saygı gösteriyor. Almanya ile de dostluk münasebetleri devam ettiriyor.

Portekiz'in idealist ve âlim hükümet reisi profesör Salazar, memleketi bir baba sevgi ve sefkatle idare ediyor. Zamanın işleri dolaşırken bir takım hüriyetler tahdide uğramıştır. Fakat hükümet reisi şiddet yollarına müracaatın dışına kaçıyor. İktisadi ve işbirliği yoluyla maksada varmaya çalışıyor. Şahsi gösterişten sıkı sıkı kaçan, yalnız memleket mesele ve davalarıyla uğraşan bir insandır.

Doktor Salazar'ın ihtisadi malî yetiri. Henüz 26 yaşında iken fîlî versitede maliye profesörü olmuştur.

1926'da Maliye Nazırı olduğu zaman Portekiz maliyesi korkunç bir halde idi. Küçük maaşlı vergi memurları, tüccardan ve halktan bahşış alarak vergi tahsilâtını ihmal ediyor, bütçe açıklarını istikraz yoluyla kapamak lâzım geliyordu. Tam o sırada Milletler Cemiyeti vasıtasıyla yapılmak istenilen bir istikrazın şartları o kadar ağır idi ki profesör Salazar bunu göze alacak yerde bütün idare makinesini yıkmayı ve yeni prensiplere göre yeniden kurmayı tercih etmişti. Yeni vergi memurlarına gözlemleri doyuracak maaş verilmiş, ondan sonra memurlar, vergi kaçağlarının değil, hükümetin ada, mı olmuştular.

Bugünkü manzara şudur: Portekiz hericetik bütün borçlarını ödemiştir. Her sene dört yüz milyon ekü kadar bütçe fazlası vardır. Parasının altın karşılığı yüzde yüz yirmiye. Bunun için Portekizde altın diye bir mescule yoktur. Altın serbestçe satılır. Döviz gelince buna da halk kıymet vermez ve kendi parasını daha kıymetli bulur. Portekizde kara borsa filân yoktur.

Son zamanlarda Portekizde maaşların zammı için bir hareket olmuş, para bu kadar bol olduğuna göre maaş ve ücretlerin zammı hakkında Başvekil müracaat etmiştir. Hükümet reisi verdiği cevapta şöyle demiştir:

«Harp iktisat zamanıdır. Başka, ların felâketine bakarak halimize gülmeyiniz. Maaşlarınızı zammetmeğe kalkarsanız olursak para bol, fiyatlar yükselir, elinize geçen paranın iktisadi kudreti çoğalacak yerde azalır.»

Bu sıralarda Portekiz cazik bir dakika geçiriyor. Nüfusu altı milyon olan Portekiz'in Afrika, Amerika ve Okyanusyada kocaman imparatorluğu bulunmaktadır. Brezilya ile sıkı bir alâkâ vardır. Brezilyalıların aslı Portekizdir, hâlâ portekizce konuşurlar. Eskiden Portekizce aravalarla gezilirdi, fakat şimdi Brezilya o kadar kuvvetlenmiş ve ileri gitmiştir ki Portekiz için bir nevi anavatan haline almıştır.

Brezilya harbe katılınca Portekiz heyecanını gizleyememiş ve bir dakika için bitarafî siyasetini unutup Brezilyanın harbe katılması hakkında dostane bir alâka beslediğini belli etmiştir.

Hava yoluculuğu iyi, hoş, fakat bir kötü tarafı var: İnsanlar az zaman içinde türlü türlü muhtelif halinden örnekler gösteriyor, fakat

Tramvaya atılan 50 kişi cezalandırıldı

Yürüyen tramvaya binen ve inenler hakkında derhal ceza kesilmektedir. Evvelki gün bu suçtan 50 den fazla yolcudan ceza alınmıştır.

Otobüs seyirferelerinin kontrolü için de zabta ekipleri teşkil edilmiştir.

Rumeli Kavağında bir ceset bulundu

Evvelki gün Rumelikavağı açıklarında Karadenizden geldiği anlaşılan bir ceset yığını arasında bir erkek cesedi bulunmuştur.

Ceset, tanınamayacak derecede çürümüş olduğundan bu ölümün bir cinayet eseri mi, yoksa bir kazayla mı olduğu henüz anlaşılamamıştır.

Sarıyer Jandarma komutanlığı tahkikata başlamıştır.

Romanyadan 400 tram- vay bandajı geliyor

Öğrendiğimiz göre Romanyaya ismarlanan 400 bandaj yola çıkarılmıştır. Bunlar yakında memleketimize gelecektir. Bu bandajlarla 100 tramvay arabasının işleri bir hale geleceği söylenmektedir.

DENİZCİ GÖZÜYLE

Deniz kuvvet- leri ve deniz savaşları

(Baş 2 incede)

Bu harbin başında (konvoy) usulünde gemi kayıbları çok azken harbin uzamasından ve denizaltı gemilerinin artan adetlerinden sonra kayıpların artması görülmüştür. Bunun sebebi düşman denizaltı gemilerinin yeni bir (teknik) kullanmasıdır. Bu yeni tabiiye (konvoy) civarına kadar sokulan denizaltı gemilerinin kâfiyle güdüz taarruz etmesidir. Kendini hissettirmeden kâfiyle güdüz taarruz eder ve gece olduktan sonra hücumu bir anda ve her taraftan yaparak kazanır. Tazyiklerle müsterek çalışarak kâfiyle mevkiine göre tecavüz edeceği en müsait vaziyeti bekler, yere taarruz etmesidir. Tazyikler konvoyun bulunduğu mevki ve seyrettiği yolu denizaltı gemilerine emniyetle bildirir. Buna mükabele ise ancak süratli küçük ve çok teknelerin (konvoy) yanında bulundurulması olur.

Tazyiklerin kazandığı hızlı ilerleyiş ve gelişme düşman eline yeni bir taarruz şâhi daha temin etmiştir. Geçen harpte tazyiklere taarruzlarından yalnız sekiz bin tonluk gemi batmıştır. Tarafsız devletlere ait gemilerden de bir tane (127) tonluk bir gemi kaybolmuştur. Kırk dört İngiliz gemisi zarara uğramıştır. Buna da çare hemen aynı mükabeledir. Düşman hücumunu, dan geri çevirmek ve yahut yok etmek.

Bu hususta kullanılacak bazı yeni silâhlar gemileri ve kâfiyle nispeten emniyete ulaştırır. Muhafız gemilerine uçaksavar topoları koymak, ticaret filosundaki gemileri de bu topolarla tecavüz etmek ve bazılarında da (katapult) ile atılan uçaklar yerleştirmek düşünülen iyi tedbirlerdir. Denizaltı gemilerinin ve tazyiklerin taarruz için uğradığı bildiren zorlukların kullanılması tedbirlerin iyi neticeler verdiğine en güzel bir âlâmettir.

Hüsameddin Ülsel

görümlerini incelemek ve derinleştirmek imkânını vermiyor.

Afrika: dün benim için bir taarruz muharebeler devam eden uzak bir kıta idi. Bugün; türlü türlü meselelerini kuşatmış, gülmü ve derinleştirmek merakına düştüğüm bir âlem haline almıştır.

Portekizde de biraz kalmış ve bu sevimli ve güzel memleketi de, ha yakından tanımayı ne kadar isterdim! Fakat yolcu yolunda gerek... Seyahatimizin henüz başında, dayız. Belki de dönüştü Lizbonda kalıp muhiti daha iyi tanımaya fırsat düşer.

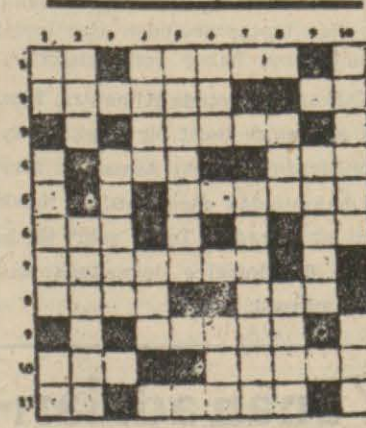
Ahmet Emin YALMAN

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrıları derhal keser
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

SARAHANEBAŞI HORHOR CADDESİNDE: HUSUSİ
HAYRİYE LİSELERİ
Taahhüdüne devam edilmektedir. Eski talebinin taksitlerini yatırarak kayıtlarını yenilemeleri lâzımdır. Müracaat: Her gün 10 dan 17 ye kadardır. Enebi isanı ilk sınıflardan başlar. Gündüzlü talebe mektebin hususî vesaitile nakledilir. Telefon: 20530

BULMACA

Soldan sağa: 1 — Hülâsa; Bir musiki âleti; Uzak işaret. 2 — Avrupa'nın sınırlarından biri; Avrupa nehirlerinden biri. 3 — İptidai bir ölçü. 4 — Ay; (Yukarıdan aşağıya) 5) teki kelimenin müteradifi. 6 — Bir oyun. 7 — Eski bir Türk kavmi; Rüzgâr. 8 — Eski gemilerden biri. 9 — Hayvanın vuruşu; Oturak; Ceviz. 10 — Erzak; ambarı. 11 — Eya; Akdeniz, de bir kasaba. 12 — Sanat; Bir meyva; Sahip.

Yukarıdan aşağıya: 1 — Büset; İplik eğirme âletlerinden biri; Su. 2 — Ufak çan; 1924 Paris Olimpiyatına girmiş bir güreşçimiz. 3 — Sofra. 4 — Dillinde rekâket olan; İnsanların büyük sınıflarından biri. 5 — (Sağdan sola) 4) teki kelimenin müteradifi. 6 — İta et; Dilsiz. 7 — İşin yapılması. 8 — Genç; Uzak. 9 — Yaralayıcı. 10 — Bir bir arkasından gelme; Bir havan. 11 — Zamanın kısımlarından; Sıra; Kahraman.

DÜNKÜ BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 — Şahmerdan. 2 — Fedai; Ahdat. 3 — Akın; Yara. 4 — Rime; Alan. 5 — Al; Aşu. 6 — Kâfi; En; 7 — İn; Yafa; Alâ. 8 — Yen; Zati; Ar. 9 — As; Lahana. 10 — Ti (ti); İnek; Dev. 11 — Mî; Çil.

Yukarıdan aşağıya: 1 — Fara; ziyat. 2 — Sekil; Nesim. 3 — Adım. 4 — Hane; Ay; Li (li). 5 — Mî; Lâfazan. 6 — Şifaken. 7 — Ra; Atak. 8 — Diyar; İn. 9 — A. dâle; Adl. 10 — Nara; Elâ; El. 11 — Tananariv.

Kıskarçık yüzünden arkadaşın nânağ nî küçükla kesti

Süleymaniye'de Siyavuşpaşa sokak 35 numarada oturan Hasan Altıntaş adında bir adam, aynı kadını birlikte sevdi. Etmekle dün sabah Süleymaniye'de karşılaştı. Birbirine yan yana bakıştılar ve bu suretle aralarında şiddetli bir münakaşa başlamıştı. Münakaşa büyümüş, fakat etraftan halk birikmeye başlar, Etem, cebini deki jilet bacağı çekerek arkadaşının yanına derin bir surette kesmiştir.

Hâdis, derhal Beyazıt Emniyet komiserliğine intikal etmiş, firarı suçlu saklandığı evde yakalanarak Adliye'ye teslim edilmiştir.

Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Yeni Neşriyat:

DIŞI KUŞ
Kocanız nasıl muhafaza edebilirsiniz? Yeni çıktı. Fiyatı 35 kuruş. Arif Bolat Kitap

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Siyasal bilgiler okulu yanındaki yeni Acun sokağından başlayarak askeri hastahane istikametinde mevcut parke kaldırım ile iltilak edecek şose yolun yapılması işi on beş gün müddetle ve kâfi zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli «106,093» lira «93» kuruştur.
3 — Teminatı «5554» lira «70» kuruştur.
4 — Bunun 2/10/942 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulundugundan şartname ve keşif cetvelini görmek isteyenlerin her gün enclimen kalemine müracaatları ve isteklerinin de 2490 numaralı kanunun 32 nci maddesi sarahatı ve hilele tanzim edecekleri teklif mektuplarını ihale günü olan 2/10/942 cuma günü saat ona kadar Belediye dairelerinde müteşkil enclimene vermeleri. «10912» «7851»

T. C. İstanbul Belediyesi İstimlak Müdürlüğü Sayı: 2637

16/9/942 D: 409 14035

Beyoğlu Beşinci Notalığına

Gazi Mustafa Kemal Paşa caddesinin açılması için istimlak edilmekte olan yerlerden Unkapanında Yavuzsınan mahallesinin eski Unkapanı yeni Camialtı sokağında kadastronun 602 nci adesinde 19 parsel eski 8 yeni 4 kapı No. lu dükkana 3710 No. lu Belediye İstimlak kanununa tevfiğin müteşkil takdiri kıymet komisyonunca takdir olup Daimi Enclimene tasdik edilmiş bulunan 1500 lira kıymet bu yerin tapu kaydına göre 21600/172800 hisse sahibi Gülizar'a, 25920/16280 hisse sahibi Hızır Sabri'ye, 47520/172800 hisse sahibi İsmihan'a, 25920/172800 hisse sahibi Ali Rıza'ya, 25920/172800 hisse sahibi Nerkes ve yine 25920/172800 hisse sahibi Veli, Gülizar, İsmihan, Ali Rıza ve Hızır Sabri'ye tebliğ edilmek istenilmiş ise de 11864 yevmiye No. lu tebliğ il mühaberindeki posta memurunun meşruhatından mezkûr şahısların gösterilen adreste bulunmadıkları ve yapıları araştırılmadan da ikametgahlarının tesbit edilemediğinden meçhul kaldığı anlaşılmıştır.

Şu hale göre keyfiyetin tebliğat makamına kâin olmak üzere kanunun 10 uncu maddesi göreceince iki yevmi gazetede neşri ile ilânı muhtevî gazetelerden ikiser nüshalarının gönderilmesi rica olunur.

İst. Vali ve B. Reisi N.

İstimlak Müdürü

AH Yaver Mazal

İmza A. Mazal

İşbu ilânname talep ve hilele ilân edilmek üzere Vatan gazetesine tebliğ olunur.

Yığılı Beşinci Notalı

Resmî mühür ve imza

RAŞİD RIZA Tiyatrosu

HALİDE PİŞKİN her akşam

Her akşam saat (21.30) da Harbiye-

de, BELVU bahçesinin alaturka

kısmında

BİR AŞIK LAZIM

Vodvil 3 perde

ZAYI

Kemaliye nüfus memurluğundan

almış olduğum nüfus tezkeremi içe-

sinde askerlik terhis kaydım olduğu

halde kaybettim. Yenisini alacağım-

dan eskisinin hükmü yoktur.

335 doğumlu Ali Rıza oğ.

Ahmet Şenel

Dr. ABAHUNİ

Vazifesinden dönmüştür. Kum-

kapıdaki muayenehanesinde her

gün hastalarını kabul ve tedavi

eder.

İLÂN

Türk - Eliaz Teşebbüsâtı Ticariye

ve Sınaiye T. A. Şirketinin sermaye-

sinin tezyidi için müzakereatta bulun-

mak üzere Ticaret kanununun ve

şirket statüsünün mevaddı mahsusalar-

ına tevfiğin fevkalade olarak

umumi heyetin iktisadî davetine idare

meclisimizce karar verildiğinden,

icima günü olarak tayin edilen 1942

senesi birincitezerinin 9 uncu cuma

günü saat 13 te hissedarların şirket

merkezi olan Galatada eski Kredi

Liyone hanında 6/11 numaralı yazı-

hanede hazır bulunmaları ilân olunur.

İcimada hazır bulunacak hissedar-

ların sahip oldukları hisse senetleri-

ni icima gününden nihayet bir hafta

evveline kadar şirket merkezine tev-

di ederek duhuliyet hisse almalari

rica olunur.

İdare Meclisi

Ruzname Müzakaratı:

Sermayenin tezyidi ve tezyid şek-

linin tayini.

BORSA

22 EYLÜL 1942

1 Sterlin 5,22

100 Dolar 130,70

100 İsviçre frangı 30,70

100 Pezet 12,89

100 İsvic kronu 31,16

ESHAM ve TAHVİLÂT

% 7,5 1933 Türk borcu

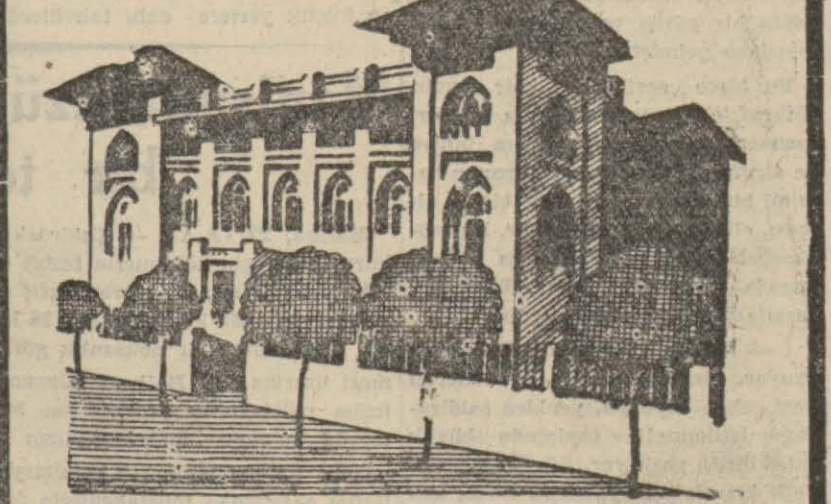
TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265.

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.000 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağılacaktır.

4 adet 1.000 liralık	4.000 lira	100 adet	50 liralık	5.000 lira
4 » 500 »	2.000 »	120 »	40 »	4.800 »
4 » 250 »	1.000 »	160 »	20 »	3.200 »
4 » 100 »	400 »			

DIKKAT : Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'a senede 4 defa, 11 mart, 11 haziran, 11 eylül 11 Birincikanunda çekilecektir.

Resmî dairelerin nazarı dikkatine:

Evvelce mevcut ve Maarif Cemiyeti ile birlikte eden (Resmî İlanlar T. L. Ş.) tasfiye haline girmiş bulunmaktadırlar. Bundan sonra gazetemizde neşredilecek Resmî İlanlar 16.9.942 tarihinde yeniden teşekkül ederek işe başlıyor.

Türk Basın Birliği Resmî İlanlar Kollektif Şirketi

tarafından idare edilecektir. Gazetemizin bundan evvel ilân neşrine vasıtalık eden şirket ve teşekkülleri hiç bir alâkası kalmadığından bundan böyle ilânlarımızı aynı fiyat ve şartlar dahilinde İstanbulda

Ankara caddesinde Kaya Ha- nında Türk Basın Birliği Res- mî İlanlar Kollektif Şirketi

merkezine yollamanızı ve bedellerin de aynı adrese göndermenizi rica ederiz.

PARA PARAYI ÇEKER

TE İŞ BANKASI'NIN
KÜÇÜK TASARRUF

**T. İŞ BANKASI
K. TASARRUF
HESAPLARI**
2 ilincitezerin
Kasidesine ayrılan
ikramiyeler:

1 adet 1000 liralık	1 » 500 »
2 » 250 »	2 » 250 »
14 » 100 »	10 » 50 »
40 » 25 »	60 » 10 »

Sahibi ve Neşriyat Müdürü: Ahmet Emin YALMAN
Vatan Neşriyat Türk Ltd. Şti. Vatan Matbaası